

‘Modern Monetary Theory’ makroøkonomisk teori og politik: et stock-flow consistent approach

Jesper Jespersen, jesperj@ruc.dk

Makro-seminar, 7. marts 2019

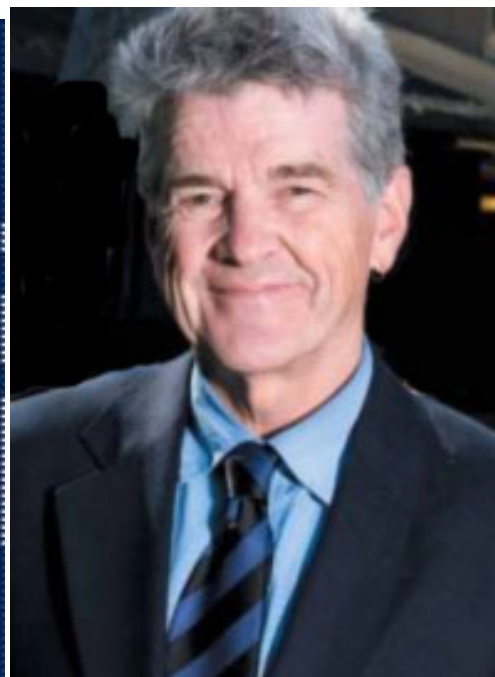
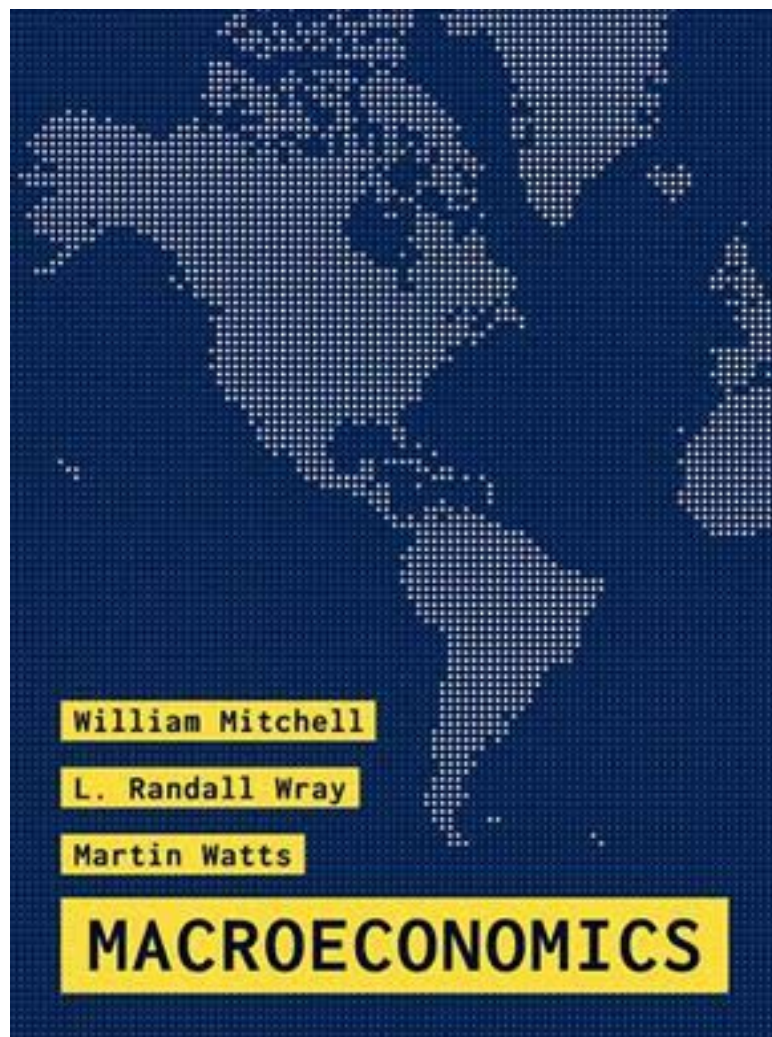
Aalborg og Roskilde Universitet

Den økonomiske krise har udfordret den konventionelle 'visdom': teori og politik

'Sound' economic policy = the orthodox (Treasury) view

- Balanced public sector Budget
  - Public debt = a burden on future generations
  - Keep Money supply within narrow limits
- ➔ The market economy will correct itself, if the structures are flexible

Ny lærebog giver nogle af de svar vi mangler

**Macmillan
International, 2019
Red Globe Press**

Som bestemt ikke (alle) er nye:

Tre vigtige rødder:

1. John Maynard Keynes: *A monetary Theory of production*, 1933 => foldet ud i *The General Theory of Employment, Interest and Money*, 1936

Her brydes 'Money is Neutral' dogmet og efterfølgende introduceres en metode til at analysere 'persistent unemployment', altså et metodologisk brud med general ligevægtsteori - den walrasianske model

2. Abba Lerner: *Functional Finance*, 1944 – Policy konklusioner: En stat med en selvstændig valuta (og centralbank) kan aldrig blive illikvid – den offentlige sektor er ikke budget-constraint i national valuta == politisk suverænitet være

→ Regeringens opgave (kan derfor være) at sikre makroøkonomisk stabilitet

3. Stock-Flow consistent analytical framework: Keynes havde et flow-consistent model, hvor privat opsparingsoverskud = off. Sektor underskud,

Godley lagde til: Offentlig gæld $\equiv$ Privat finansiel formue (lukket økonomi)

The economy as a whole-approach fører til 'ukonventiel' makroteori og dermed finans- og pengepolitik ('mainstreamernes' betegnelse)

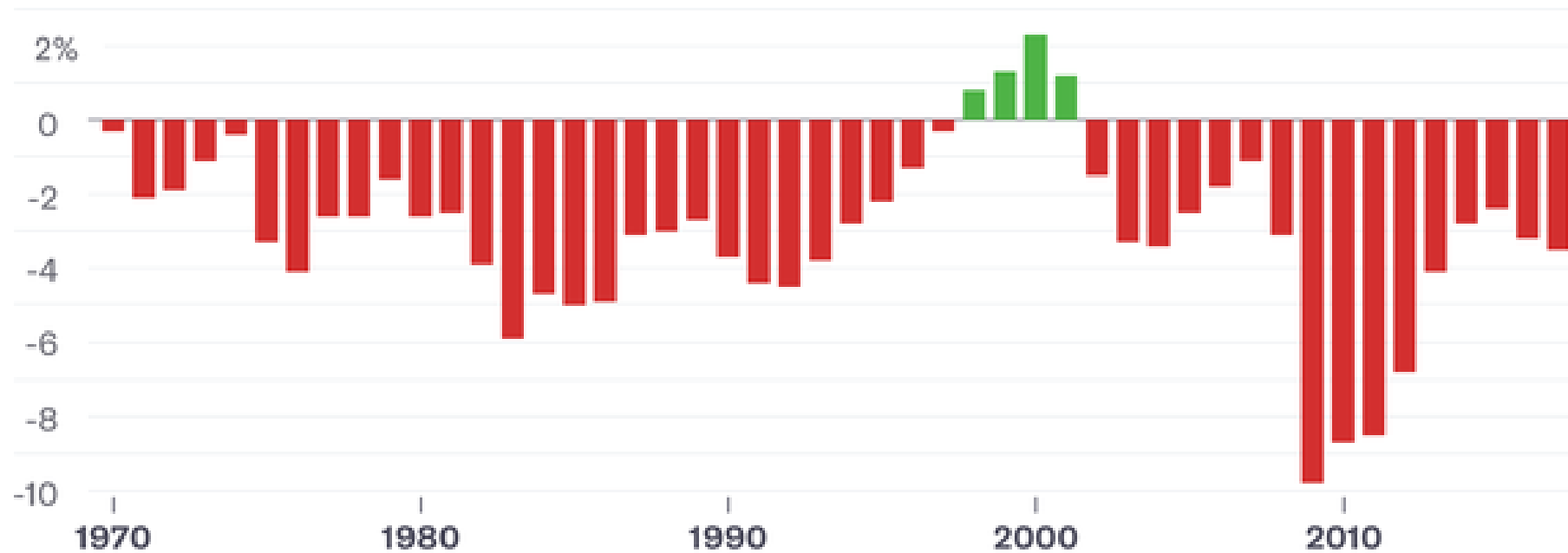
Men det er ikke desto mindre den politik, der (delvist) er blevet ført i USA af både Ministry of Finance og Federal Reserve – med afsæt i 'Full Employment Act', 1948

Og noget mere tøvende i EU af centralbankerne fra 2014 (men absolut ikke af finansministerierne, endside EU-kommissionen): det har her trods alt været en fordel at have *uafhængige* centralbanker (i EU)

A US Budget Deficit is the norm

No Stranger to Deficits

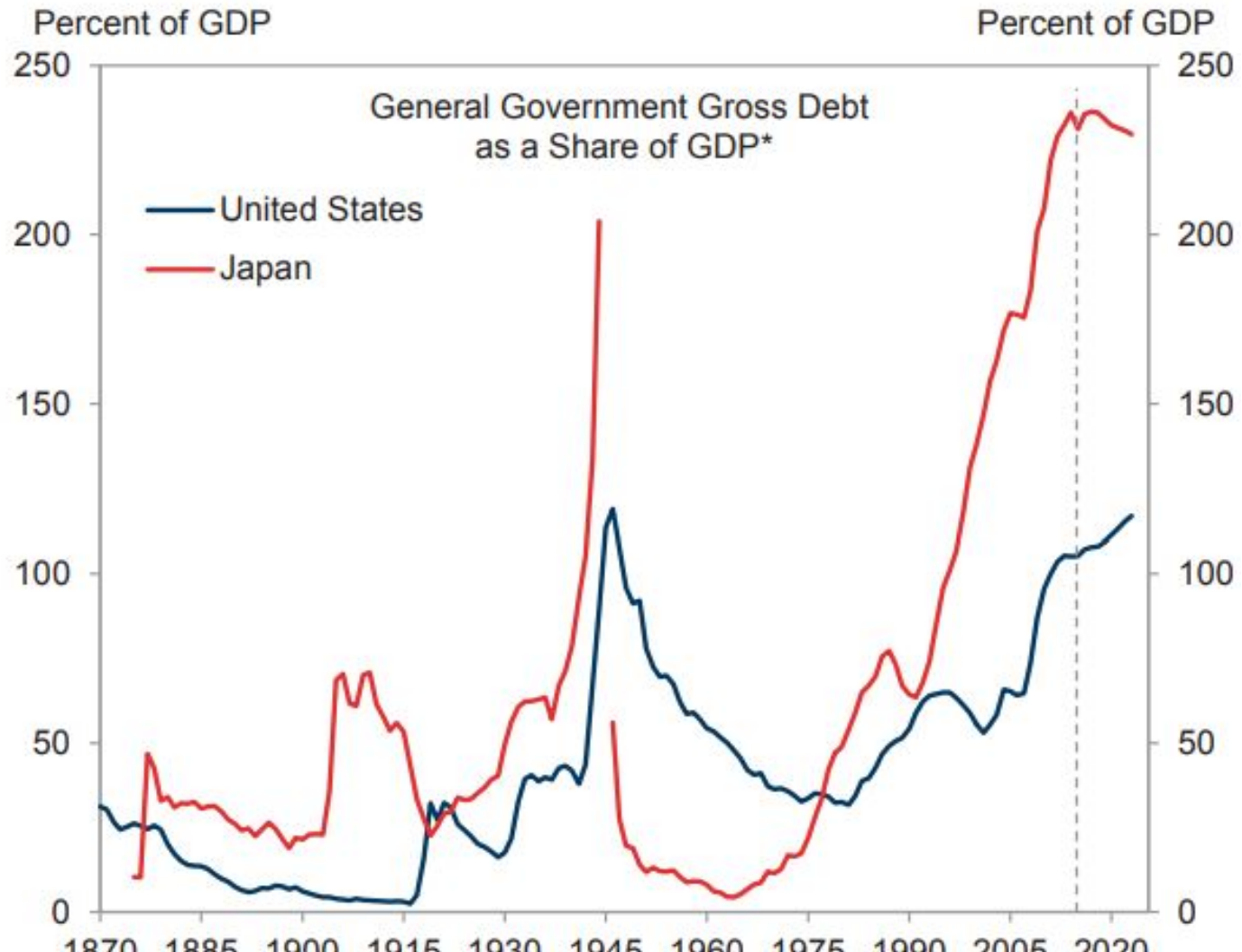
U.S. government deficit or surplus each fiscal year as a percentage of gross domestic product

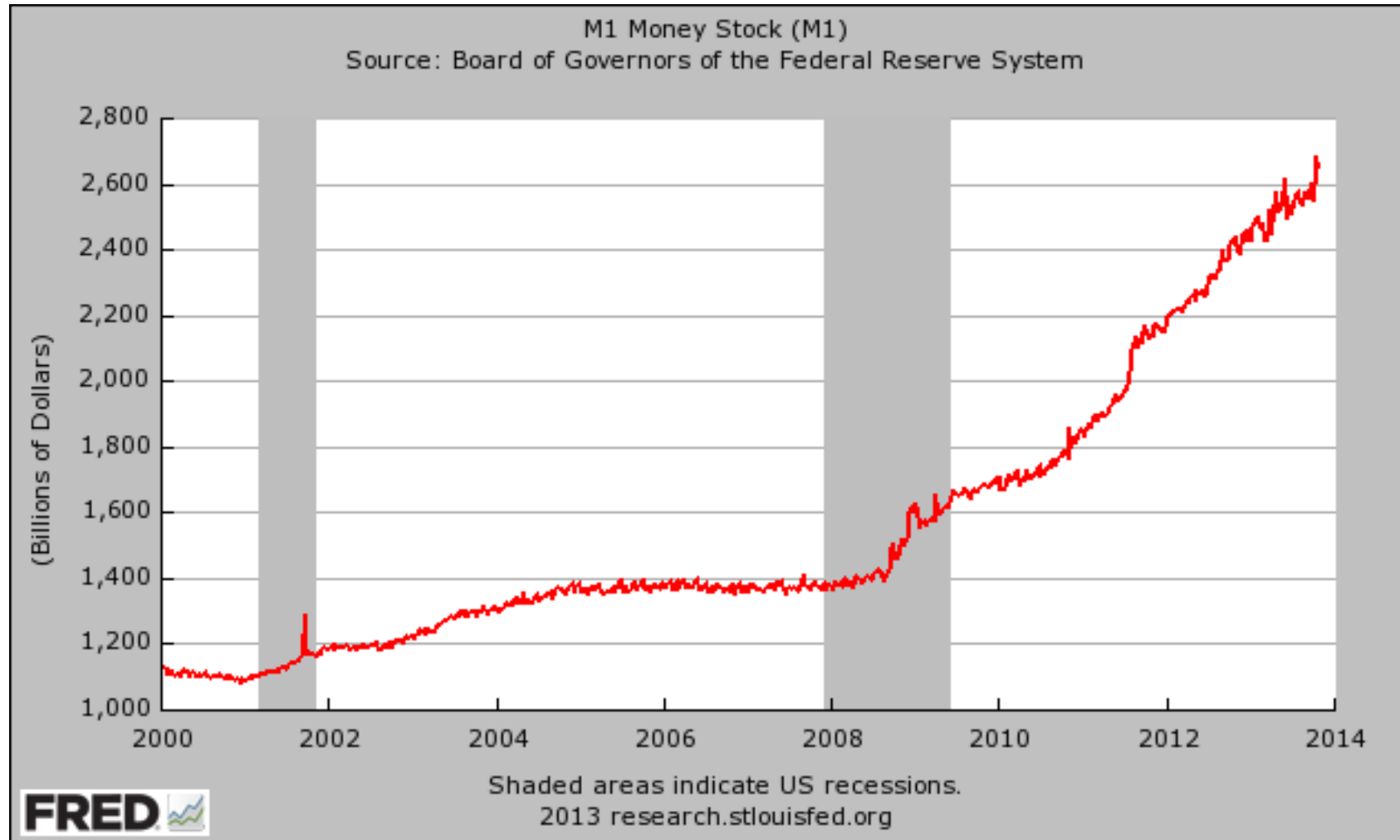
Source: Congressional Budget Office

BloombergQuickTake

Offentlig (bruttogæld)

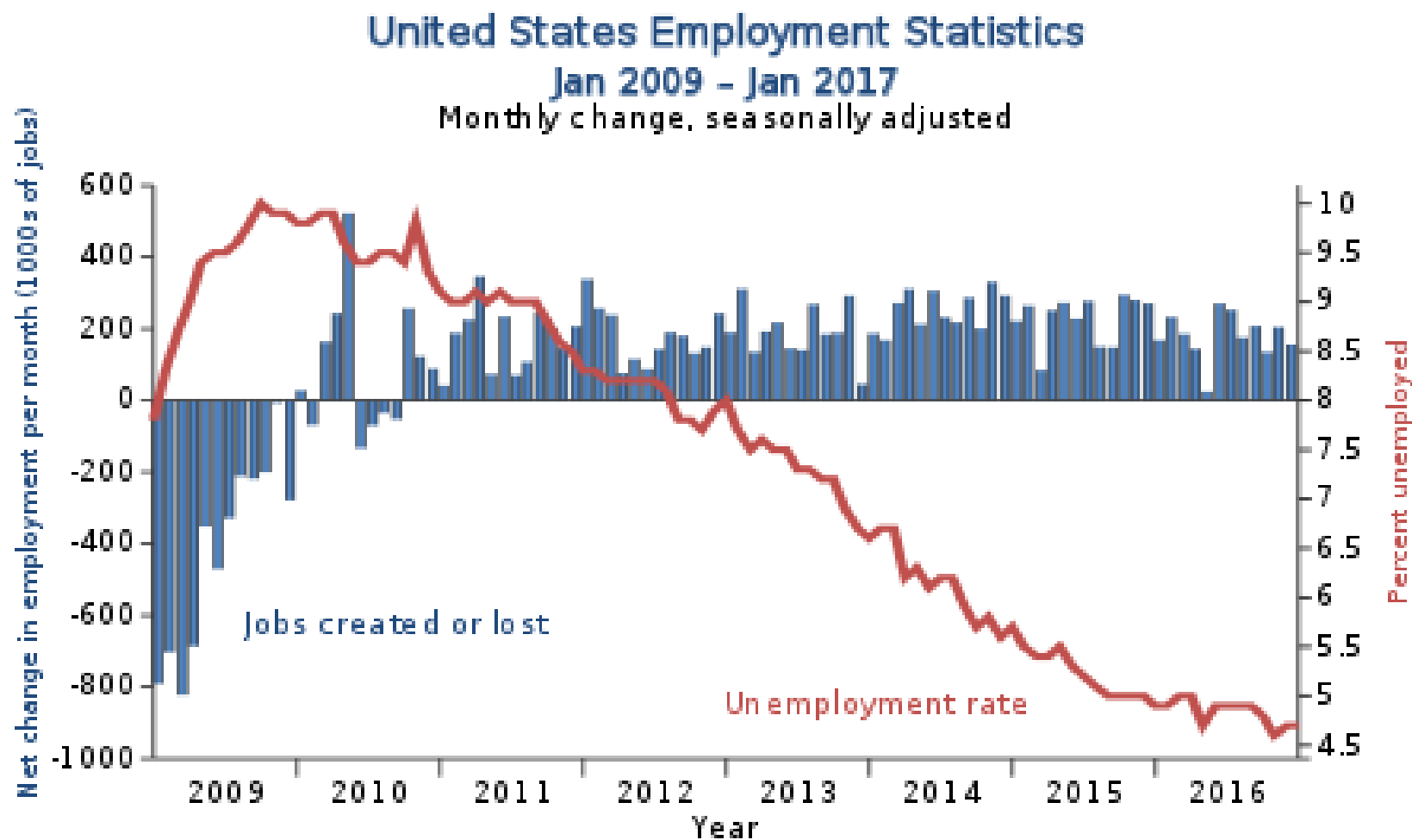

Money supply in the US has dobbled

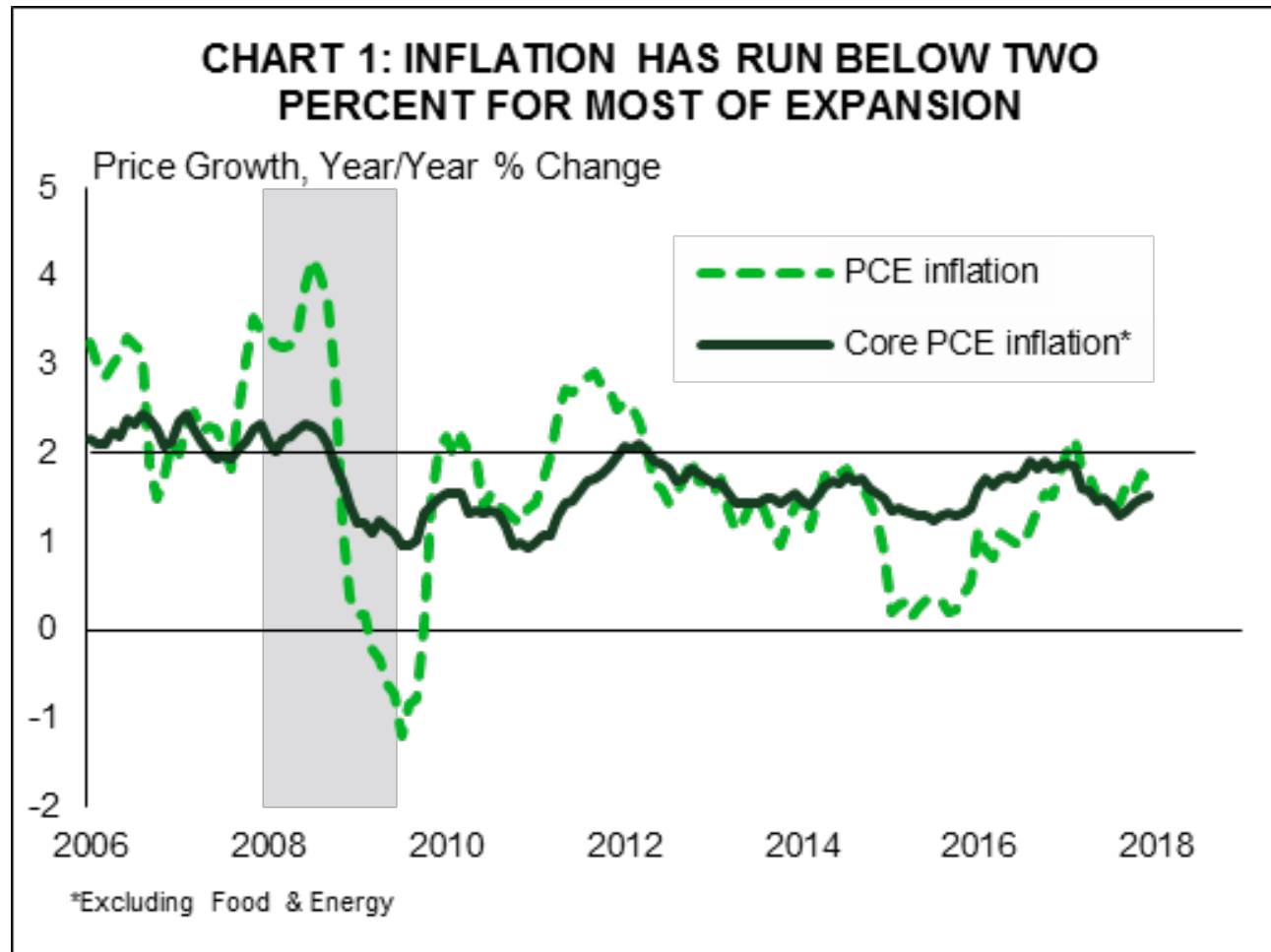

- And (registered) Unemployment fallen

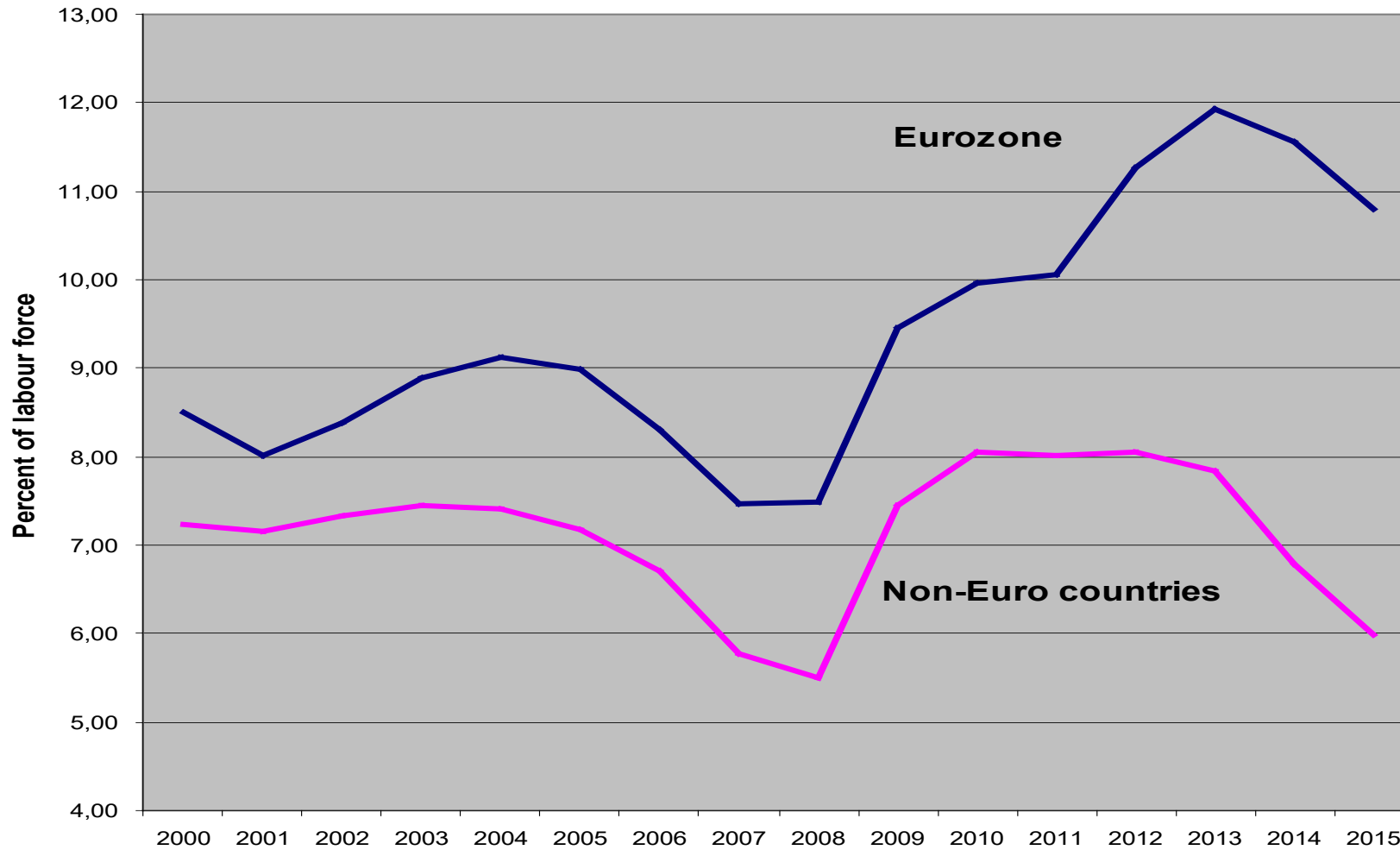

Without inflation

Europa halter langt bagefter!

Unemployment: Eurozone & non-eurocountries

Source: OECD, economic Outlook, June 2016

Lærebogen er opbygget på balance-sheet framework (Flows) The economy as a whole

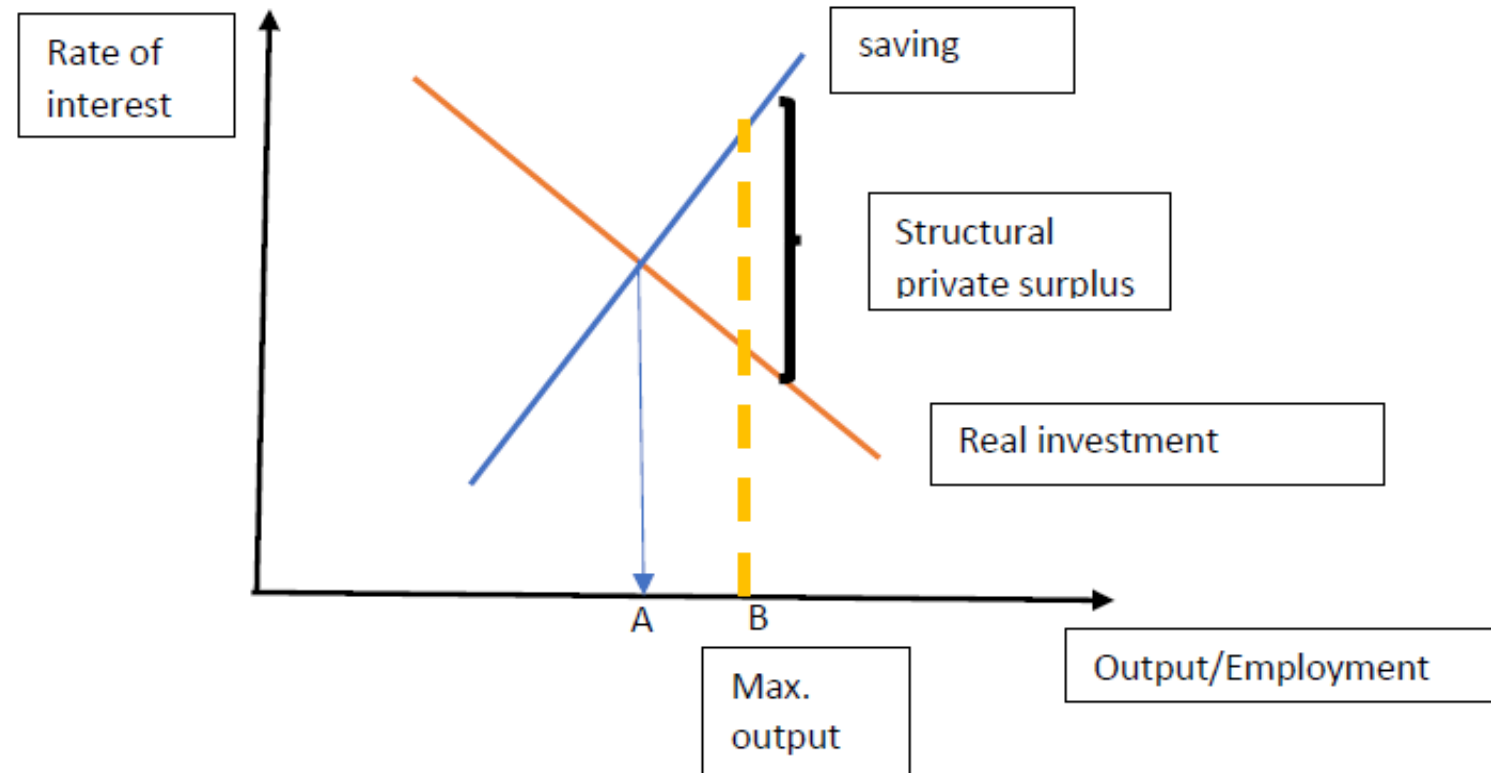
(1) $Y \equiv C + I + G$

(2) $Y - \text{Tax} \equiv C + I + [G - \text{Tax}]$

(3) Private **actual excess** savings: $S_{px} \equiv Y - C - I - \text{Tax} \equiv [G - \text{Tax}]$

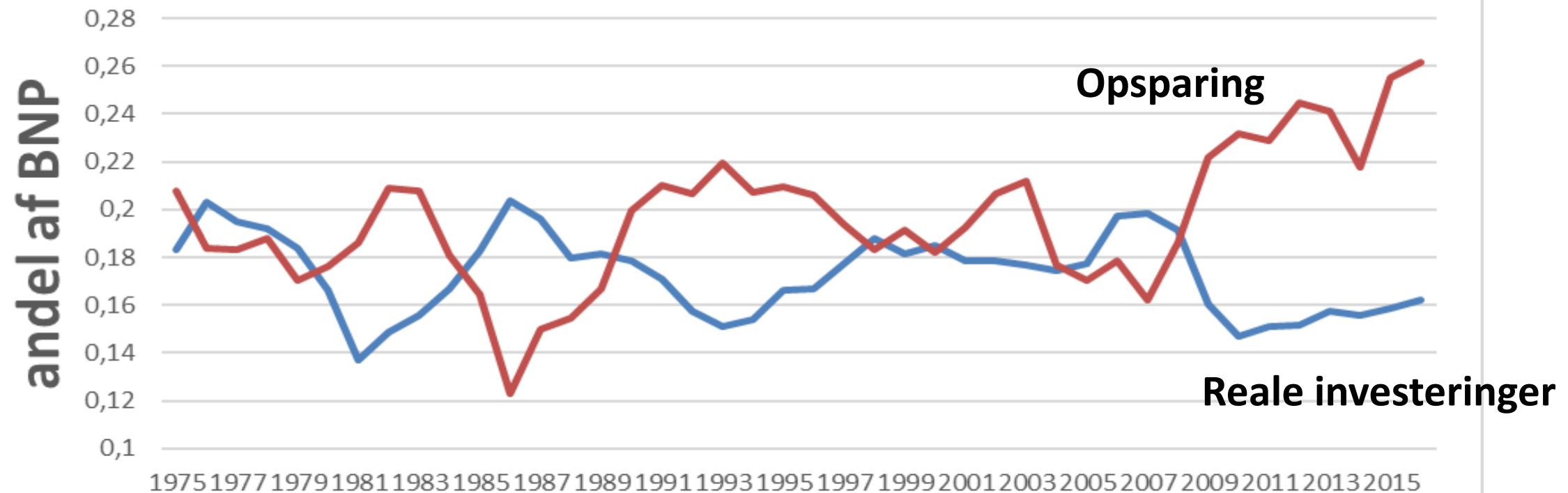
(4) Private actual **excess** savings $\equiv$ public sector deficit

Private sector Structural saving surplus

The distance from A to B is structural private sector unemployment caused by the tendency of structural private sector excess savings

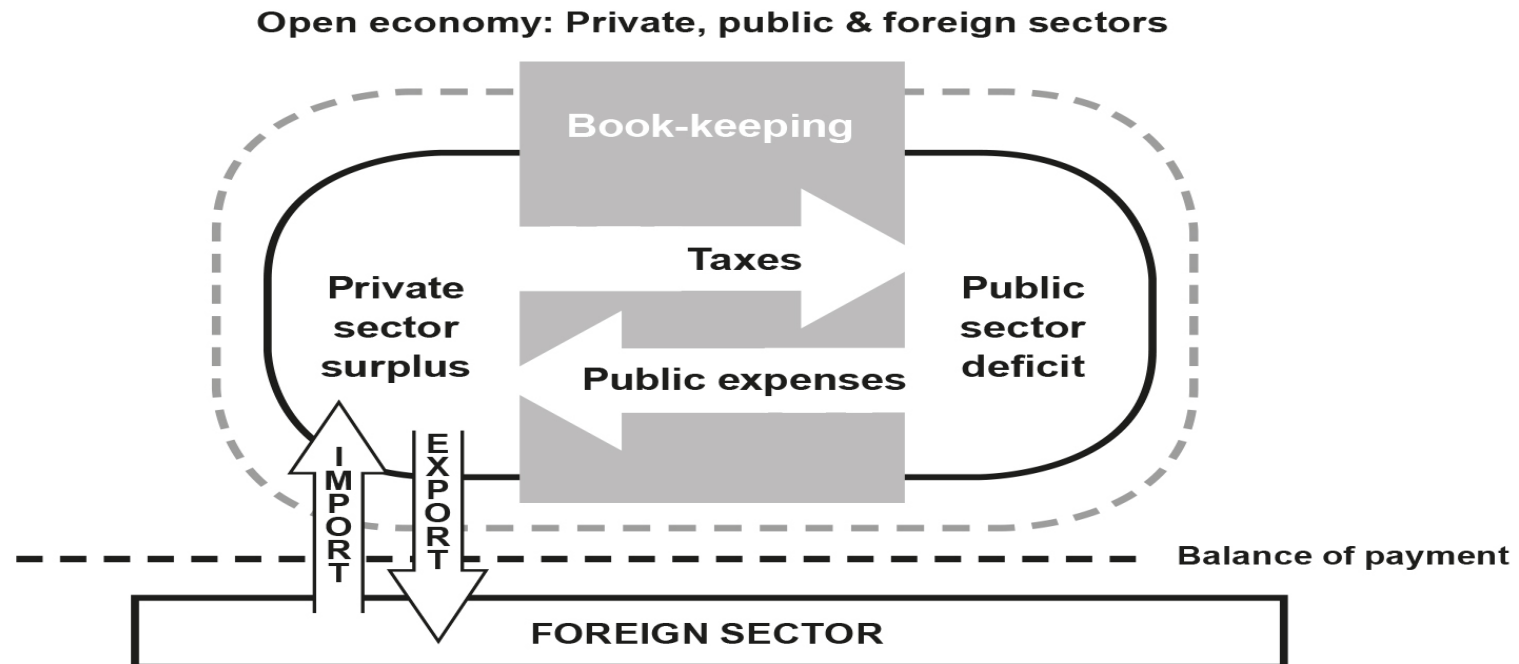
Privat opsparing og reale investeringer

Kilde: OECD, Economic Outlook, 2016

Men privat opsparing kan også placeres i udlandet: betalingsbalanceoverskud

Figure 4.2: A consolidated three sectors model – open economy

Book-keeping definition:

Private savings surplus = Public deficit + balance of payments surplus

Private and Public saving ÷ real investment = Balance of payment current account

Den private sektors investerings/opsparingsbalance har betydning for:

1. Den private sektors finansielle formue**akkumulation** → den offentlige sektors akkumulerede gæld (anlægsinvesteringer dvs. indenlandske reale aktiver) eller (udlandsformue).
2. Konjunkturstyringen må afpasses den løbende ubalance mellem privat opsparing og reale investeringer (+ saldo på de løbende poster).
3. Derimod giver det bedre mening at stile mod en **holdbar *samfundsøkonomi*** med lav arbejdsløshed og en positiv (men ikke for stor) udlandsformue

Public finance er et instrument ikke et mål, derved adskiller den fra husholdningsøkonomi !!!

1. Public budget er et instrument

til at skabe samfundsøkonomisk balance, primært 'fuld beskæftigelse'

2. Budgetsaldoen bør ikke være et mål i sig selv

Fordi,

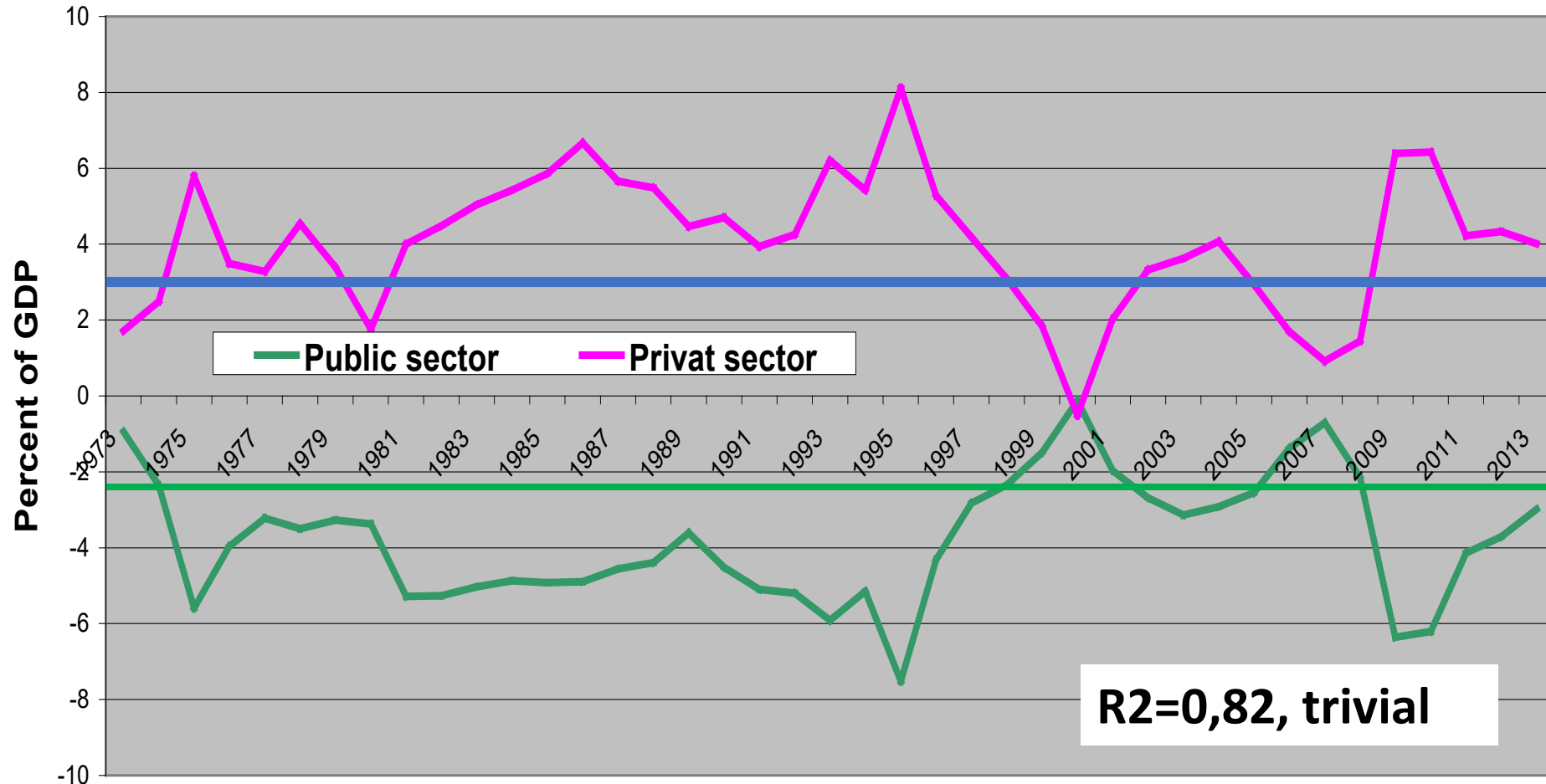
3. Den afspejler opsparings/investerings ubalancen i den private sektor (lukket økonomi)

4. Opsparingen og likviditeten kommer af sig selv: self-financing! Det er så svært at forstå, når man ræsonnere som omdet er en husholdnings økonomi.

EU(15): Getting causality right!

Private Sector surplus $\Leftrightarrow$ Public Sector Deficit?

Excess Private saving $\rightarrow$ public deficit (and foreign surplus)

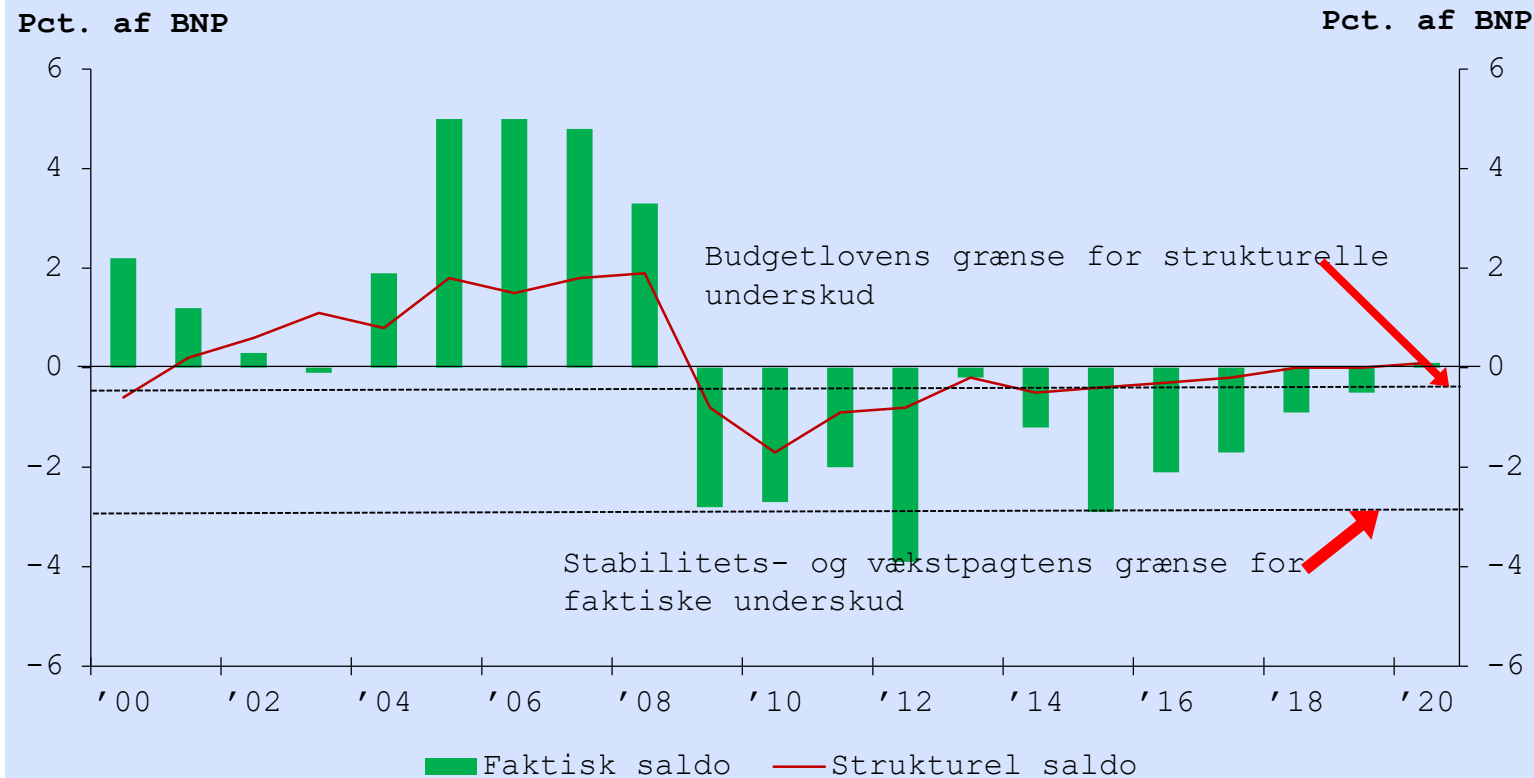

Source:OECD, Economic Outlook, no. 90 & 93

1. Collapse of private real investment
2. $\rightarrow$ Unemployment
3. $\rightarrow$ Public sector budget deficit

Konjunkturstyring: Hvilken finanspolitik ville have sikret fuld beskæftigelse – ifølge FM-model?

App. figur 7.1. Det offentlige sektorbudget, pct. af BNP

Kilde: Finansredegørelsen, 2014, kap. 7 s. 321,
<https://www.fm.dk/publikationer/2014/finansredegørelse-2014>.

Getting causality right

What matters is the private sector imbalance and balance of payments (current account)

Unemployment is a waste of real resources and (causes social misery)

Caused by lack of private effective demand:

Private financial savings exceed private real investment

Full stop

Modern Monetary Theory – Economics of Reality

Kombination af:

1. Keynes
2. Abba Lerner
3. Wynn Godley (Marc Lavoie)
4. Og 'sund fornuft' – rationalitet?

Tak for opmærksomheden